

Sygn. akt V Pz 215/15

POSTANOWIENIE

Dnia 10 lutego 2016 roku

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim

w składzie następującym:

Przewodniczący: **Sędzia SO Beata Łapińska**

Sędziowie: **SO Magdalena Marczyńska (spr.)**

SO Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant: asyst. sędz. Katarzyna Kozłowska

po rozpoznaniu w dniu 10 lutego 2016 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa A. G.

przeciwko A.S. S. P.P.H.U. (...) Spółka Jawna z siedzibą w P.

o odszkodowanie

w przedmiocie zażalenia pełnomocnika powódki na postanowienie Sądu Rejonowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 15 października 2015 roku w sprawie IV P 85/15

postanawia:

1. **oddalić zażalenie;**
2. **rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego pozostawić Sądowi I instancji.**

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 15 czerwca 2015 roku A. G. wniosła o zasądzenie od pozwanej A.S. S. P.P.H.U. (...) Spółki Jawnej z siedzibą w P. na jej rzecz kwoty 5.250 zł tytułem odszkodowania za nieuzasadnione rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. W uzasadnieniu pozwu powódka m.in. wskazała, że nie rozumie przyczyny zwolnienia jej z pracy, ponieważ nie dopuściła się zaboru mienia pracodawcy. Do pozwu załączyła pismo o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia, w którym jako przyczynę pracodawca podał ciężkie naruszenie obowiązków pracowniczych poprzez zabór mienia pracodawcy.

W odpowiedzi na pozew A.S. S. P.P.H.U. (...) Spółka Jawna z siedzibą w P., reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na rzecz strony pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. W uzasadnieniu podniosła, że toczy się obecnie w Prokuraturze Rejonowej postępowanie w sprawie 1 Ds 190/15, a przyczyna rozwiązania umowy o pracę w trybie dyscyplinarnym jest prawidłowa.

Postanowieniem z dnia 15 października 2015 roku w sprawie IV P 85/15 Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim na podstawie art. 177 § 1 pkt 4 k.p.c. zawiesił postępowanie w sprawie do czasu prawomocnego rozpoznania sprawy przez Prokuraturę Rejonową w Piotrkowie Trybunalskim w sprawie 1 Ds 190/15.

Sąd Rejonowy ustalił, że pismem z dnia 29 maja 2015 roku pozwany pracodawca złożył powódce oświadczenie o rozwiązaniu stosunku pracy bez wypowiedzenia, wskazując jako okoliczności uzasadniające złożone oświadczenie, ciężkie naruszenie obowiązków pracowniczych w postaci zaboru mienia pracodawcy, wykryte przez Policję w trakcie prowadzonego postępowania.

Postanowieniem z dnia 16 czerwca 2015 roku A. G. przedstawiono zarzut popełnienia czynu zaboru mienia pracodawcy i została ona przesłuchana w charakterze podejrzanej w sprawie prowadzonej przez Prokuraturę Rejonową w Piotrkowie Trybunalskim pod sygnaturą Ds 190/15.

Sąd Rejonowy powołał się na przepis art. 177 § 1 pkt 4 k.p.c., który stanowi że sąd może zawiesić postępowanie z urzędu jeżeli ujawni się czyn, którego ustalenie w drodze karnej lub dyscyplinarnej mogłoby wywrzeć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy cywilnej.

Sąd I instancji podniósł, że przedmiotem ustaleń Sądu Rejonowego będą okoliczności tożsame jak w toczącym się postępowaniu karnym. W ocenie Sądu Rejonowego jest to na tyle istotne, że zgodnie z art. 11 k.p.c. ustalenia wydane w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa wiążą sąd w postępowaniu cywilnym.

Dlatego zdaniem Sądu I instancji w przypadku prawomocnego skazania powódki Sąd Rejonowy będzie związany opisem czynu zawartym w wyroku.

W zażaleniu z dnia 26 listopada 2015 roku pełnomocnik A. G. zaskarżył powyższe orzeczenie w całości i zarzucił:

1. naruszenie art. 177 § 1 pkt 4 k.p.c. w zw. z art. 11 k.p.c. poprzez niezasadne przyjęcie, że zachodzą przesłanki do zawieszenia przedmiotowego postępowania i uznanie, że Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim jest związany wyrokiem karnym skazującym w przedmiotowej sprawie;
2. naruszenie art. 45 ust. 1 Konstytucji RP poprzez naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki.

Pełnomocnik powódki wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego od pozwanej na rzecz strony powodowej według norm przepisanych.

W odpowiedzi na zażalenie pozwana, reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, wniosła o oddalenie zażalenia w całości oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył, co następuje:

Zażalenie jest niezasadne.

Zgodnie z art. 11 k.p.c. ustalenia wydane w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa wiążą sąd w postępowaniu cywilnym. Jednakże osoba, która nie była oskarżona, może powoływać się w postępowaniu cywilnym na wszelkie okoliczności wyłączające lub ograniczające jej odpowiedzialność cywilną.

Powyższy przepis reguluje zagadnienie prejudycjalności wyroku karnego w postępowaniu cywilnym. Kodeks postępowania cywilnego przyjmuje jedynie częściową prejudycjalność wyroków karnych. Art. 11 k.p.c. wiąże sąd cywilny wyłącznie ustaleniami skazującego wyroku karnego, ale tylko co do faktu popełnienia przestępstwa. Chodzi zatem o ustalenia co do popełnienia przez oskarżonego czynu, który wypełnia dyspozycję normy prawnej i zostaje mu przypisany jako przestępstwo. Tym samym inne okoliczności zawarte w uzasadnieniu wyroku karnego nie są wiążące dla sądu cywilnego.

Podkreślić należy, że to związanie sądu cywilnego odnosi się tak do sytuacji, gdy wyrok karny ma moc wiążącą, jak i do sytuacji gdy nie stanowi on wiążącej przesłanki rozstrzygnięcia. W sytuacji tej nie można mówić o mocy prejudycjalnej wyroku karnego, ma on natomiast wiążącą moc dowodową (por. K. Piasecki, Kodeks postępowania cywilnego, komentarz, Warszawa 1996 roku, s. 581).

Przepis art. 177 § 1 pkt 4 k.p.c. stanowi, że Sąd może zawiesić postępowanie z urzędu jeżeli ujawni się czyn, którego ustalenie w drodze karnej lub dyscyplinarnej mogłoby wywrzeć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy cywilnej.

Ustawodawca używa w powyższym przepisie zwrotu „jeżeli mogłoby wywrzeć wpływ”, a więc zakłada, że możliwe jest istnienie sytuacji, w której zawieszenie może nastąpić, nawet gdy ustalenie czynu w drodze karnej nie wpływa ostatecznie na rozstrzygnięcie sprawy cywilnej. Z takim ujęciem wiąże się pewne ryzyko niecelowości. Może bowiem okazać się, że postępowanie karne nie skończy się wyrokiem skazującym albo takim, którego ustalenia nie będą przydatne dla rozstrzygnięcia sporu ze względu na brak związku pomiędzy ustalonymi faktami, a przedmiotem postępowania cywilnego (por. K. Piasecki: Wpływ postępowania i wyroku karnego na postępowanie i wyrok cywilny, Warszawa 1970, s. 178).

Zatem zadanie Sądu II instancji sprowadzało się do ustalenia, czy rodzaj sprawy prowadzonej przez Prokuraturę Rejonową w Piotrkowie Trybunalskim o sygn. 1 Ds 190/15, w którym powódce przedstawiono zarzut zaboru mienia pracodawcy, uzasadnia zawieszenie postępowanie cywilnego o odszkodowanie za bezzasadne rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia, stanowiąc odstępstwo od reguły szybkiego i sprawnego załatwienia sprawy w postępowaniu cywilnym.

W ocenie Sądu Okręgowego orzeczenie Sądu I instancji należy uznać za trafne, albowiem czyny będące przedmiotem rozpoznania w postępowaniu karnym pozostają w związku z rozpoznawaną sprawą oraz mogą mieć wpływ na jej rozstrzygnięcie.

W myśl art. 52 § 1 pkt 1 k.p. pracodawca może rozwiązać umowę o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika w razie ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych. Cytowany przepis nie zawiera katalogu określającego, choćby przykładowo, na czym polega ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych przez pracownika. Z jego treści oraz z wieloletniego doświadczenia orzeczniczego Sądu Najwyższego wynika jednak, że nie każde naruszenie przez pracownika obowiązków może stanowić podstawę rozwiązania z nim umowy w tym trybie, musi to być naruszenie podstawowego obowiązku, zaś powaga tego naruszenia rozumiana musi być jako znaczny stopień winy pracownika.

W sprawach o przywrócenie do pracy lub o odszkodowanie z tytułu wadliwego rozwiązania umowy o pracę stosowanie art. 177 § 1 pkt 4 k.p.c. może uzasadniać zawieszenie postępowania do czasu zakończenia sprawy karnej toczącej się przeciwko pracownikowi, z którym rozwiązano stosunek pracy na podstawie art. 52 § 1 pkt 2 k.p., natomiast jeżeli toczy się postępowanie karne o popełnienie czynu stanowiącego przyczynę rozwiązania umowy o pracę w trybie art. 52 § 1 pkt 1 k.p., to sąd pracy powinien zawiesić postępowanie, gdy dochodzi do wniosku, iż pracownik nie dopuścił się ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 maja 2012 roku w sprawie I PK 26/12).

W przedmiotowej sprawie pozwana jako jedyną przyczynę rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia wskazała ciężkie naruszenie przez powódkę podstawowych obowiązków pracowniczych w postaci zaboru mienia pracodawcy. Zarzucany powódce czyn jest również przedmiotem postępowania karnego prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową w Piotrkowie Trybunalskim w sprawie 1 Ds 190/15, a zatem ustalenia prawnokarne, w myśl art. 11 k.p.c., będą wiążały Sąd Rejonowy w sprawie niniejszej.

Jednocześnie Sąd Okręgowy nie podziela stanowiska strony powodowej, że zawieszenie postępowania przez Sąd Rejonowy przesądza o tym, że powództwo zostanie przez ten Sąd oddalone. Sąd cywilny w myśl art. 11 k.p.c., o czym

była już mowa, jest związany tylko wyrokiem karnym skazującym. Zatem inne rozstrzygnięcie wydane przez sąd karny nie będzie wiązało sądu cywilnego i będzie on prowadził postępowanie dowodowe.

W świetle powyższego należało uznać także za bezzasadny zarzut strony powodowej naruszenia art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, tj. prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki. Należy podkreślić, że w przypadku powołania się przez Sąd na przepis art. 177 § 1 pkt 4 k.p.c. nie ma decydującego znaczenia interes strony powodowej, polegający na szybkim rozstrzygnięciu sprawy. Skorzystanie przez sąd cywilny z powyższego uprawnienia musi ustąpić zasadzie ekonomii procesowej, musi również wyłączyć niebezpieczeństwo odmiennego rozstrzygnięcia sprawy cywilnej i karnej.

W myśl przedstawionej argumentacji oraz na gruncie przywołanych przepisów, Sąd Okręgowy na podstawie art. art. 397 § 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 385 k.p.c. orzekł jak w punkcie I sentencji wyroku.

O kosztach postępowania Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 k.p.c. pozostawiając ostateczne rozstrzygnięcie Sądowi I instancji, albowiem orzeczenie niniejsze w przedmiocie zasadności zażalenia nie stanowi orzeczenia kończącego sprawę w instancji. Jest to jedynie orzeczenie kończące postępowanie incydentalne, tj. zażaleniowe.